

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.01.2015 г.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Експерт: Очаква се през 2015 г. заетостта да бъде по-ниска

Очаква се през 2015 заетостта в страната да бъде по-ниска. Това каза пред Фокус Петър Ганев, старши икономист от Института за пазарна икономика.

Той коментира, че ефектът от увеличението на минималната работна заплата е двупосочен. „Ще има покачване на разполагаемия доход, съответно и по-голяма покупателна способност, за тези, които са близо до минимума и останат на своята работа, особено ако техните работни места са защитени. Знаем, че има сектори с колективно договаряне, където работникът има по-голяма защита”, обясни Петър Ганев.

Той допълни, че съществува и другият ефект, изразяващ се в оскъпяването на труда, което винаги носи след себе си загуба на работни места или отварянето на по-малко работни места. „Покупателната способност ще падне за тези, които ще бъдат освободени от работа или няма да успеят да си намерят работа”, посочи икономистът. Петър Ганев коментира още, че е важно през новата година България да изпрати положителни сигнали за стабилност към международните инвеститори. Според него, политиците нямат воля да предприемат необходимите действия, за да върнат кредитния рейтинг на страната ни.

[Вестник Труд](#)

✓ Данъчни декларации с ПИК ще се подават от 15 януари

два от 15 януари ще бъде възможно данъчни декларации да се подават по интернет само с персонален идентификационен код (ПИК), съобщи Националната агенция за приходите (НАП). Подаването на годишната декларация за доходите само с ПИК, без електронен подпис, беше една от най-големите промени в данъчната кампания за 2015 г., която стартира в началото на седмицата.

Причина за забавянето е, че е необходимо време да се изгради системата, чрез която новата услуга ще е възможна, казаха от НАП. Според приходната агенция от приемането на промените в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до въвеждането на системата са необходими около десетина работни дни. Промените бяха приети на 19 декември. От тогава до 31 декември имаше 4 работни дни. За въвеждането на тази опция обаче се знаеше от месеци.

В момента по интернет могат да се подават данъчни декларации само с електронен подпис. Много хора обаче не ползват тази услуга, защото издаването на подпис струва между 30 и 60 лева.

На сайта на НАП до няколко дни ще бъде публикувана и данъчната декларация с баркод. При нея, след като човек попълни данните за доходите си, налогът се изчислява автоматично. След това гражданите могат да я разпечатат и да я изпратят по пощата или направо в офисите на НАП.

Според експертите от приходната агенция интересът към бланката с баркод няма да е толкова голям тази година. Причината е, че вече отпадна облекчението, което се даваше, ако подадем данъчната си декларация на хартия и платим дължимия налог до 10 февруари. Според новите правила гражданите ще могат да ползват 5% отстъпка от данъка, ако декларират доходите си онлайн до 31 март и платят дължимите налози до края на април.

Отстъпката е важна, защото от 2013 г. в последното тримесечие налогът по доходи, различни от тези по трудов договор, не се удържа авансово. Така гражданите, които получават такива приходи, трябва сами да преведат данъка за последното тримесечие до края на април. Последните законодателни промени предвиждат от тази година хората да могат да избират дали данъкът за последното тримесечие да се удържа авансово или не.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Хасан Адемов: Моделът с отделни партии в НОИ не е работещ

Депутатът от ДПС предлага да се създадат мултифондове и да се намалят таксите, които събират частните дружества

Депутатът от ДПС Хасан Адемов не вярва, че моделът с отделни партии в Националния осигурителен институт (НОИ) може да бъде работещ. В интервю за БНР той заяви, че такава практика няма в нито една държава от ЕС. "Преди години имаше такъв капиталов стълб в Казахстан, но те се отказаха от този вариант", обясни Адемов. Пред "Капитал Daily" той не разказа подробности как е работил моделът там и защо се е провалил.

Дебатът идва, след като в края на миналата година ГЕРБ и ДПС приеха, че осигурените могат да преместят към НОИ еднократно натрупаните в частните фондове суми. Засега няма внесен законопроект за промяна на вече гласуваното, но от Реформаторския блок обявиха официално, че те ще представят проект в НОИ да има лични партии и средствата да бъдат инвестирани.

Капиталов стълб в НОИ

Законът се пише от "Движение България на гражданите" и следващата седмица ще бъде представен пред партньорите в блока. В интервю за "Капитал Daily" депутатът Димитър Данев обясни, че след това ще започнат обсъжданията с коалиционните партньори, а впоследствие и с останалите парламентарно представени партии. Танев съобщи, че целта е не само да се създадат отделни партии в НОИ, които да могат да се прехвърлят по всяко време в частен фонд, но и натрупаните средства да могат да се управляват активно. Тоест да се инвестират в активи, които да носят доходност на хората. "Нашето предложение е всички да работят по едни и същи правила. Това са правилата, по които работят частните фондове, за да има реална конкуренция", обясни Танев.

Хасан Адемов смята, че е крайно време да има нов обществен договор и ново обществено съгласие, за да не променя всяко следващо правителство параметрите на пенсионната система. "Имаме и препоръки от ЕК финансовата система на пенсионното осигуряване да бъде достатъчно стабилна, да има адекватни пенсии, да бъде ограничено ранното пенсиониране", каза председателят на парламентарната комисия по труда, социалната и демографската политика. Според него до 31 март всички компоненти на пенсионната система трябва да се преразгледат от НОИ и да се предложи на обществото един достатъчно приемлив и съгласуван модел, който "да дава ясна перспектива, прозрачност и прогнозируемост на компонентите на пенсионната система като възраст за пенсиониране, стаж и други".

Мултифондове

Според депутата от ДПС едно от нещата, които трябва да бъдат приети, е осигурените за втора пенсия в частен фонд да могат да избират дали вноските им да се управляват консервативно или агресивно. Той смята, че универсалните пенсионни фондове в момента предлагат един и същ продукт, осигурените нямат възможност да избират кой вариант за тях е по-добър, а това не създава условия за конкуренция. "При дълъг период на осигуряване агресивният модел на инвестиране ще донесе по-голяма доходност, макар и при по-голям риск", прогнозира той.

Предложението на Адемов на практика повдига отново въпроса за мултифондовете, за въвеждането на които се говори от години и пенсионните компании настояват. Ако управляващите включат тази промяна в цялостната реформа, която трябва да е ясна до края на март, осигурените ще могат да избират сами риска при инвестирането на средствата им. Ако бъде използван вече обсъжданият модел, хората ще могат да внасят в три вида фондове – агресивен, балансиран и консервативен. В първия случай по-голямата част от инвестициите ще са в инструменти с променлив доход, висок риск, възможност за високи печалби, но и възможност за големи загуби. Балансираните фондове трябва да имат приблизително равно разпределение между инструменти с фиксиран доход и такива с променлив. При третия случай инвестицията би била в нисък процент в акции и дялове, висок процент ДЦК. Това носи нисък риск и малка вероятност за загуба, но и ниска доходност.

По-ниски такси

Депутатът от ДПС спомена и още една възможна промяна – да се намалят таксите, които събират пенсионноосигурителните дружества. Законът позволява фондовете да събират 5% такса от всички вноски, които получават, както и 1% такса за годишно управление на всички активи. С изключение на едно пенсионно дружество всички останали държат тези такси на горната допустима граница. Депутатите от РБ също смятат, че тези такси са високи, и вероятно тяхното намаляване ще бъде част от предложените законодателни промени.

✓ Европейски пари за селски райони и рибарство остават под риск

Общо изплатените пари по оперативни програми от началото на 2007 г. са 16.5 млрд. евро

По-голяма част от парите по оперативните програми на ЕС за миналия период вече са изплатени в България, но остават рисковете от сериозни загуби по тези за развитие на селските райони и за рибарство. Това става ясно от съобщение на Министерския съвет, изпратено в последните дни на миналата година. Общо за целия период от влизането на страната ни в ЕС досега са разплатени 11.8 млрд. лв. на български бенефициенти, а отделно 4.7 млрд. лв. са отишли за земеделски и рибарски фондове. Сумите не са пълният обем, който е можело да бъде усвоен – за земеделските и рибарските фондове те са 74.3% от него, а общо за останалите е 76.7%. От правителството напомнят, че плащания за вече договорени средства по оперативните програми ще има до края на тази година.

Като успех се отбелязва намалената прогнозна стойност на парите, които могат да бъдат изгубени. Засега очакванията са по "Околна среда" да бъдат изгубени до 22 млн. евро и около 64 млн. евро за "Развитие на селските райони" и "Рибарство". Преди няколко месеца прогнозите бяха за загуби от порядъка на 220-400 млн. евро, припомнят от Министерския съвет. Заради нарушения в края на 2013 г. всички плащания по програма "Околна среда" бяха спрени. Възстановяването им се случи едва през ноември, като през това време на бенефициенти се плащаше с пари от бюджета. През юни миналата година бяха спрени и плащания по "Регионално развитие". Част от тях вече бяха възстановени, останалите също чакат окончателно одобрение от Европейската комисията (ЕК).

От правителството заявиха, че парите, които ще се загубят, зависят от окончателния размер на сумите, изплатени като искания към Европейската комисия. Точните суми трябва да станат ясни около април тази година, когато ЕК ще каже с колко ще се намалят парите по проблемните оперативни програми. Очакванията на правителството са през новия период, който ще продължи до 2020 г., да може да се кандидатства съвсем скоро. До края на годината трябва да бъдат сертифицирани оперативни програми за 2.5 млрд. евро европейско финансиране, отделно от доплащанията от националния бюджет.

Бюджет и оставащи пари (в млн. евро)			
Програма ▼▲	Бюджет ▼▲	Цел за 2014 ▼▲	Оставащо за 2015 ▼▲
"Транспорт"	1 624	1 014	610
"Околна среда"	1 466	694	721
"Регионално развитие"	1 361	839	522
РКБИ	988	704	284
"Техническа помощ"	48	33	14
"Р-е на човешките ресурси"	1 032	735	296
"Адм. капацитет"	154	104	44
Общо СКФ	6 674	4 122	2 492
"Развитие на селските райони"	2 552	2 157	578
"Рибарство"	72	57	26

Източник: Министерски съвет

Изпълнение по програми до 19.12.2014 (в млн. евро)									
Програма	Общо	Бюджет		Договорени средства		Реално платени суми		Траншове от ЕК	
		Финансирани от ЕС	Национално съфинансиране	Общо към 19.12.2014	% на изпълнение	Общо към 19.12.2014	% на изпълнение	Общо към 19.12.2014	% на изпълнение
"Транспорт"	2 003	1 624	379	2 016	100,63%	1 405	70,12%	1 169	71,93%
"Околна среда"	1 801	1 466	334	2 854	158,47%	1 304	72,41%	578	39,40%
"Регионално развитие"	1 601	1 361	240	1 659	103,62%	1 231	76,86%	797	58,58%
РКБИ	1 162	988	174	1 198	103,07%	904	77,79%	799	80,92%
"Техническа помощ"	57	48	9	61	107,26%	45	78,72%	32	66,09%
"Р-е на човешките ресурси"	1 214	1 032	182	1 276	105,14%	1 013	83,47%	857	83,10%
"Адм. капацитет"	181	154	27	206	113,74%	141	77,77%	112	72,94%
Общо СКФ	8 019	6 674	1 346	9 270	113,13%	6 042	76,73%	4 344	65,10%

		Изпълнение по програми до 19.12.2014 (в млн. евро)							
		Бюджет		Договорени средства		Реално платени суми		Траншове от ЕК	
"Развитие на селските райони"	3 168	2 552	616	3 298	104,10%	2 373	74,91%	1 871	73,30%
"Рибарство"	96	72	24	104	107,39%	53	54,88%	40	55,88%
Общо зем. и рибарски фондове	3 264	2 625	640	3 401	104,20%	2 426	74,32%	1 911	72,82%
Общо	11 284	9 298	1 985	12 671	112,30%	8 468	75,05%	6 256	67,28%

Източник: Министерски съвет

✓ Еврозоната изпадна в дефлация

ЕЦБ вероятно ще прибегне до печатане на пари още през януари

Потребителските цени в еврозоната са спаднали повече от очакваното през декември заради силното поевтиняване на енергията, показват първите данни на Евростат. Така регионът официално изпада в дефлация, което се очаква да доведе до решение на Европейската централна банка (ЕЦБ) да стартира програма за изкупуване на държавни ценни книжа. Статистиката показва, че през последния месец на миналата година инфлацията в 18-те страни, използващи еврото, е била на ниво от -0.2% на годишна база спрямо 0.3% за предишния месец. За последно инфлацията във валутния съюз е преминавала в негативна територия през октомври 2009 г., когато е била -0.1%.

Очакван резултат

Изпадането в дефлация беше очаквано, но средните прогнози на анализаторите бяха за спад до -0.1%. Основната инфлация, която не включва нестабилните цени на енергията и необработените хранителни продукти, остава без промяна спрямо октомври и ноември на ниво от 0.7%. Част от цените са се повишили през декември, като най-значителен е ръстът при услугите – с 1.2%. Индексът за цените на енергията обаче е спаднал с 6.3% на годишна база, а на храните – с 1%, което прави крайният резултат отрицателен.

ЕЦБ смята, че за икономиката най-здоровословни са нива на инфлацията от малко под 2%. От октомври 2013 г. насам обаче инфлацията в региона остава под считаното за "опасна зона" ниво под 1%. Експертите се опасават, че дългият период на ниска инфлация ще промени инфлационните очаквания на потребителите и ще ги накара да забавят покупките си в изчакване на по-ниски цени. Това може да доведе до дефлационна спирала подобно на Япония.

Печатане на пари

Тъй като ЕЦБ вече няма накъде да понижава основните си лихвени проценти, банката подготвя програма за печатане на пари чрез изкупуване на държавни облигации на вторичните пазари. Инжектирането на повече пари в икономиката трябва да увеличи търсенето и да спомогне за по-бърз растеж на цените. Повечето анализатори очакват това решение да бъде взето още на следващото заседание на ЕЦБ на 22 януари. В началото на годината президентът на институцията Марио Драги заяви, че вече върви техническата подготовка на размера, скоростта и устройството на мерките, които ще бъдат въведени в скоро време, за да се реагира на ниската инфлация.

В сряда Евростат публикува и данните за безработицата през ноември, които показват лек спад до 11.5% в еврозоната и 10% в целия Европейски съюз. В ЕС без работа остават общо 24.423 млн. души, от които 18.394 млн. в еврозоната. Най-висока остава безработицата в Гърция и Испания – 25.7 и 23.9%, а в България статистиката отчита 11.1%.

[Вестник Стандарт](#)

✓ За 10 години: Пенсионните фондове имат 51% доходност

Печалбата от инвестициите на парите за старини е малко под инфлацията

Доходност от 51% от инвестиране на натрупаните средства за старини са постигнали частните пенсионни фондове за близо 10 години. От 1 юли 2004 г. Комисията за финансов надзор публикува ежедневно стойността на един дял във всеки от пенсионните фондове. Проверка на "Стандарт" показа, че в периода от 1 юли 2004 г. до 6 януари 2015 г. постигнатата доходност на универсалните пенсионни фондове е средно 51%. Най-добри резултати се отчитат при две дружества - доходност от 63% и 69% за 10 години. Най-слабият резултат за този период от време пък е 40%. Натрупаната инфлацията от лятото на 2004 г. до ноември 2014 г. е 56,7%, което значи, че е съвсем малко по-висока от доходността на фондовете за тези 10 години. Само две от пенсионните дружества съществуват по-малко от 10 години и тяхната доходност не може да се сравни с инфлацията за този период. Един от фондовете, който се е появил през 2007 г., има 25% доходност досега. Само за 6 години друго дружество (появило се в началото на 2009 г.) успява да отчете 42% доходност до 6 януари 2015 г. Така фондовете са успели да поддържат доходност, която е близка до инфлацията въпреки световната финансова криза, която преди няколко години удари борсите по целия свят. Заради срива на борсите през 2009 г. фондовете отчетоха отрицателна доходност през годината. Този спад обаче вече е компенсирал, като за последната година от 6 януари 2014 г. до 6 януари 2015 г. повечето универсални пенсионни фондове са постигнали доходност от 5-6%.

НОИ не може да бъде конкурент на частните пенсионни фондове, защото те са много напред. Това коментира шефът на социалната комисия в парламента Хасан Адемов по повод предложението на Реформаторския блок в Държавното обществено осигуряване да се създадат капиталови схеми с индивидуални партиди на осигурените. За да се случи това, на НОИ е необходимо много време и разходи, заяви Адемов. Подобна практика няма никъде по света, допълни той. Според Адемов на дискусиия трябва да се подложи създаването на мултифондове в пенсионните дружества, които ще дадат възможност да се избира между агресивен, балансиран и консервативен инвестиционен портфейл. Въпрос на бъдеща дискусиия е и гарантирането на номиналния размер на вноските за пенсия или гарантиране, че доходността ще надвишава инфлацията, продължи той.

✓ **Еврозоната в дефлация заради евтиния бензин**

Потребителските цени в еврозоната са паднали с 0,2% през декември на годишна база, сочат предварителните данни на Евростат. Причината за това е поевтиняването на петрола, което е довело до падане на цените на енергоносителите с 6,3%. Отрицателна инфлация (дефлация) в еврозоната се отчита за първи път от октомври 2009 г. насам, посочват от WBP Online. Освен на поевтиняването на петрола това се дължи и на задържането на цените на храните и на промишлените стоки. Еврозоната е в дефлация, въпреки че от доста време Европейската централна банка предприема мерки именно за да предотврати това - намали основния си лихвен процент до рекордното ниво от 0,05% и прие количествени улеснения, които да стимулират банките да отпускат повече кредити.

Дефлацията обаче не е породена от забавяне на потреблението, а от поевтиняването на горивата, което дори е добре за страните, които внасят газ и петрол. Още Преди няколко седмици вицепрезидентът на ЕЦБ Витор Констанцио заяви, че е въпрос на време в еврозоната да се отчете дефлация в резултат на евтиния петрол. Ако това е временно явление, аз не виждам опасност, каза Констанцио.

"Инфлацията най-вероятно ще се понижи дори повече през януари, и ще се запази изключително ниска през тази година", според Евелин Херман, икономист в BNP Paribas SA в Лондон, цитирана от Bloomberg. "Очакваме ЕЦБ да обяви по-широки мерки по изкупуване на облигации", допълва тя. След данните за дефлацията еврото продължи да пада, като се търгуваеше близо до своя 9-годишен минимум при нива от 1,1860 долара за евро.

[Вестник Сега](#)

✓ **Демографската криза ще принуди университетите да се променят**

Реформата във висшето образование трябва да започва с реформа в средното образование

Висшето образование е подложено на натиск от различни страни. Демографията и застаряването на населението води до принудително свиване на броя на завършващите средно образование. Масовизацията на висшето образование и слабите резултати на средното образование са допълнително предизвикателство пред учебния процес. Европейски и други чужди университети все по-директно конкурират местните учебни заведения за привличане на кандидат-студенти, а иновативните онлайн платформи за обучение стават все по-масови и позволяват директно вземане на университетски курсове от най-добрите световни университети. Пазарът на труда се променя много динамично, променяйки по този начин и търсените професии, и изискванията към висшистите. Политиката към висшето образование трябва да отговори на всички тези изисквания, за да осигури успешното развитие на системата, а и на страната и икономиката в частност.

Средно образование

В недалечното минало само малка част от зрелостниците постъпваха в университет, а заради наличието на приемни изпити по-слабите ученици бяха отсявани. Реално преди 2-3 десетилетия университетите се сблъскаха с най-добрите 20% от учениците, които училищата "произвеждат". Определено тогава е било по-лесно на висшето образование, защото то се занимаваше само с добре подготвени студенти.

Днес заради демографията и масовизацията на висшето образование ситуацията е различна - университетите приемат практически всеки зрелостник, който иска да продължи да учи. Висшите училища приемат включително и голям дял ученици с по-ниски резултати. Нещо повече - влошаването на резултатите на средното образование (по международни изследвания като PISA на ОИСР) директно влияят на входното ниво на кандидат-студентите.

Това е голям проблем за качеството на висшето образование, доколкото слабото ниво на входа влияе и на резултатите на изхода. Освен това слабата подготвеност на зрелостниците по предмети като математика и природни науки се отразява негативно и на структурата на професиите - колкото и да са търсени някои професии и специалности, те трудно могат да се разширят при липса на подготвени кандидат-студенти.

Всичко това сочи към необходимостта от сериозни и дълбоки реформи в средното образование, така че да се постигнат по-добри средни резултати на завършващите и по-малък дял на тези със слаби резултати. Парадоксално или не, но реформата във висшето образование трябва да започва с реформа в средното образование.

Нека обаче не прехвърляме изцяло проблема върху средното образование. Както неведнъж е посочвано, учителите в средното образование се "произвеждат" във висшето образование. А тъкмо учителите са най-важната част от средното образование. С други думи, средното и висшето образование са силно преплетени и промените трябва да вървят паралелно.

Връзка с пазара на труда

Пазарът на труда се променя изключително динамично. Някои отрасли са в упадък, цели специалности загубват своята ниша, а други отрасли и професии са дефицитни и се търсят силно на пазара. Всичко това не е статично, доколкото развитието на отделните компании и отрасли зависи както от структурни фактори, така и от конюнктурата на

международните пазари. Промени има и по отношение на предлагането, тъй като разширяването на някои специалности и професионални направления през последните десетилетия се разви доста по-бързо, отколкото при други.

Така се стига до количествени несъответствия между търсене и предлагане на конкретни професии - както в национален, така и в регионален план. Очевидно имаме подобно несъответствие при професионалното направление "Информатика", където развитието на индустрията е много бързо и липсата на достатъчно подготвени кадри е една от основните пречки пред отрасъла. Обратният проблем се наблюдава при други специалности - като администрация или икономика, където предлагането на кадри надвишава търсенето.

Освен количествените, не бива да пропускаме и качествените несъответствия. Различията между отделните университети са огромни от гледна точка на обективни пазарни индикатори, като заетост и ниво на заплащане, което показва и различия в качеството. Дори специалисти от търсени направления могат да имат относително по-слаба реализация, ако не са попаднали в добър университет или не са учили в добро училище преди това, както и ако не са в регион, където има високо търсене.

Накратко, всички специалности биха спечелили от по-силна връзка с изискванията на пазара на труда, а пазарът на труда, като цяло, би се подобрил, ако университетите реагират по-бързо на промяната в най-търсените професии. Т.е. всички специалности трябва да обърнат внимание на качеството на преподаване, но и на количеството студенти. Университетите трябва да наблегнат на разширяването на направленията, които са по-търсени и при които са по-конкурентни, и да ограничат тези, при които резултатите са слаби.

В този смисъл и в акредитацията по професионални направления трябва да участват повече представители на съответната гилдия или индустрия, която осигурява заетост на завършилите (например адвокатски и съдийски професионални организации могат да участват с голяма тежест в акредитацията на юридическите специалности, а IT и софтуерни асоциации да акредитират специалности като информатика и компютърни науки). По този начин може да се постигне директна връзка между университетите и пазара на труда.

Демография, финансиране и структурни промени

Броят на завършилите висше образование постоянно расте през последните 7 години, като увеличението е близо 50%. В същото време обаче населението намалява и броят на завършилите средно образование доста бързо се свива. Реално след 2010 година броят на завършилите висше образование надвишава броя на завършилите средно, което означава, че екстензивното развитие на университетите съвсем скоро ще приключи и ще се обърне. Висшето образование ще трябва да се справя в съвсем нова ситуация - при спадащ общ брой на студентите и предизвикано от демографията свиване.

Разбира се, свиването няма да е поравно за всички, а вероятно ще предизвика и структурни промени. Очевидно е, че се слага край на постоянното откриване на нови висши училища и факултети. Нещо повече - ще вървим към обратния процес: закриване на специалности и структури. Поради намаляването на зрелостниците висшето образование ще трябва да се насочи повече към поколенията, които вече са активни на пазара на труда - т.нар. "учене през целия живот", а това ще изисква и съответни промени в програмите, формите и начина на преподаване (включително повече онлайн курсове).

Важно е процесът на свиване да е част от цялостната модернизация на образованието, т.е. да се свиват повече по-слабите специалности и структури на съответните университети, а да се запазват и разширяват по-силните и по-търсените. Тук може да помогне както по-добрата информираност на кандидат-студентите (включително чрез максимално широко ползване на рейтинговата система), така и по-стратегическият поглед на самите университети и промените във финансирането.

Би било полезно да бъдат финансово подкрепени университетите, които са готови да предприемат структурни реформи за разширяване на търсените и успешните специалности, за свиване на слабите, инвестиции в нови и модерни дисциплини и форми на преподаване, както и други необходими промени за повишаване на качеството. Това може да стане на проектен принцип - включително чрез средства по еврофондовете, както и чрез промяна във финансирането и обвързването му с резултатите, така че да се насърчават висшите училища да развиват силните си направления и да задълбочават връзките си с пазара на труда.

✓ **Пенсионните фондове ще трябва да публикуват реалната си доходност**

От тази година частните пенсионни фондове трябва да публикуват данни за реалната доходност на управляваните от тях средства, която да отчита и инфлацията. В момента регулаторът - Комисията за финансов надзор, отчита номиналната доходност на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица. Изискването за тези данни бе въведено още през 2010 г., но КФН го отложи с пет години. "Ще даваме и такива данни, въпреки че не знам в някоя банка да ви казват реалната доходност на парите ви", коментира шефът на асоциацията на пенсионните дружества Никола Абаджиев пред "Сера".

Според последните данни на комисията за периода от октомври 2012 г. до края на септември 2014 г. средната доходност на деветте универсални пенсионни фонда е 5.59%. Тук не се включва натрупаната инфлация за периода. Преди ден шефката на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова (ГЕРБ) заяви пред БНТ, че за последните 12 години доходността на пенсионните фондове е отрицателна. След това се поправи, като каза, че тя е отрицателна заради инфлацията. "Нямам никаква представа откъде е взела тези данни г-жа Стоянова. Според данните на КФН доходността от 2002 до 2013 г. е 5-6%, като в тях е включен и големият спад от 2009 г. с отрицателната доходност до минус 25% средно, която калкулирахме заради икономическата криза. От 30 септември 2012 до 30 септември 2014 г. доходността е 6-7% на годишна база", коментира Абаджиев. Той попита как така, ако има отрицателна доходност на фондовете, техните активи и натрупаното по индивидуалните партиди постоянно расте. Според Стоянова обаче парите по личните партиди на родените след 1959 г. реално са намалели. Вчера тя не беше открита за коментар.

В края на миналата година без дебати и мотиви ГЕРБ прокара пенсионни поправки, с които се дава избор на осигурените в универсални пенсионни фондове дали да се осигуряват изцяло в НОИ, или 5% от общата им вноска да отива в УПФ. Едва след приемането на решението депутатите тръгнаха да събират информация за състоянието на активите на фондовете и къде инвестират те, въпреки че тези данни се подават ежедневно в КФН. Сега парламентът очаква информация и за възнагражденията на управителните съвети на дружествата, научи "Сега".

БЕЗ АДРЕС

В дебатите отново беше повдигнат и въпросът за високите такси, удържани от фондовете - 5% за инвестиране и 1% от вноската за управление. Възмущение от техния размер изказаха и министри, и депутати, макар че в техните правомощия е да предложат и приемат промени в закона, който ги определя.

investor.bg

✓ Новата програма "Конкурентоспособност" може да бъде одобрена до края на март

Правителството актуализира споразумението за партньорство с ЕК

Правителството актуализира споразумението за партньорство между България и ЕК по отношение на европейските структурни и кохезионни фондове, съобщиха от Министерския съвет.

Чрез направените изменения ще се даде възможност на Европейската комисия да одобри бъдещата оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ до края на март. Това ще позволи и да се използва годишната алокация по програмата за 2014 г., обясняват от МС. Оттам припомнят, че проектът на оперативната програма бе одобрен от правителството още през ноември миналата година.

Припомняме, че вицепремиерът по еврофондовете Томислав Дончев вече заяви, че се надява оперативните програми "Иновации и конкурентоспособност", "Добро управление" и "Наука за интелигентен растеж" да бъдат одобрени до пролетта, независимо че все още се водят преговори по тях.

Министърът на икономиката Божидар Лукарски също заяви, че разчита първата процедура по новата оперативна програма да бъде отворена също тази пролет. Мярката ще се отнася за подобряване на производствения капацитет на малките и средни предприятия и ще е за 150 млн. евро, обясни преди седмица Лукарски.